

Tlačová správa

Luxemburg 7. júla 2016

Finančné nástroje: náklady musia byť primerané, tvrdia audítori EÚ

Z novej správy Európskeho dvora audítorov vyplýva, že finančné nástroje, z ktorých sa poskytuje podpora EÚ príjmom prostredníctvom úverov, záruk a kapitálových investícií, sú niekedy nákladné z hľadiska nákladov na riadenie a poplatkov za riadenie. Nástroje fungujú vo všetkých členských štátoch a EÚ ich čoraz viac využíva, keďže môžu predstavovať lepší spôsob využívania verejných peňazí ako granty.

Audítori skúmali, či finančné nástroje v oblastiach regionálnej, sociálnej, dopravnej a energetickej politiky boli efektívnym spôsobom plnenia rozpočtu EÚ v období 2007 – 2013. Zistili niekoľko závažných problémov, ktoré obmedzovali efektívnosť týchto nástrojov:

- náklady na riadenie a poplatky za riadenie boli vysoké v porovnaní s poskytnutou podporou a výrazne vyššie ako pri finančných prostriedkoch súkromného sektora;
- značný počet finančných nástrojov bol príliš veľký a koncom roku 2014 mali nástroje stále značné problémy uhrádzať svoj kapitál (hoci boli prijaté opatrenia na zmiernenie tohto problému);
- finančné nástroje v rámci zdieľaného a centralizovaného hospodárenia neboli schopné prilákať súkromný kapitál;
- len obmedzený počet finančných nástrojov bol úspešný pri poskytovaní revolvingovej finančnej podpory.

Iliana Ivanova, členka Európskeho dvora audítorov zodpovedná za túto správu, uviedla: „Za určitých podmienok predstavujú finančné nástroje lepší spôsob vynakladania verejných peňazí. Je ale nevyhnutné, aby sa ich súvisiace poplatky a náklady udržiavali na primeranej úrovni až do roku 2020.“

V programovom období 2014 – 2020 došlo k zlepšeniam, ale niektoré problémy zostávajú, konštatujú audítori. Ich hlavné **odporúčania** (s cieľovými časovými rámcami) sú, aby Komisia:

- zabezpečila, aby členské štáty oznamovali úplné informácie o nákladoch na riadenie a poplatkoch za riadenie, ktoré už vznikli (do konca roka 2017), a v roku 2016 zmenila právne predpisy na posilnenie stimulov

Cieľom tejto tlačovej správy je prezentovať hlavné body osobitnej správy prijatej Európskym dvorom audítorov.

Úplné znenie správy je uverejnené na webovej stránke www.eca.europa.eu

ECA Press

Mark Rogerson – hovorca

tel.: (+352) 4398 47063

mobil: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – tlačový tajomník

tel.: (+352) 4398 45410

mobil: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA eca.europa.eu

v poplatkoch pre správcov fondov počas obdobia do roku 2020;

- jasne rozlišovala medzi dodatočnými finančnými prostriedkami získanými z verejných a zo súkromných príspevkov a jednoznačne definovala, ako sa vypočítavajú sumy, ktoré využíva EÚ, a vnútroštátne verejné príspevky, pokiaľ možno v súlade s pokynmi OECD (pri preskúmaní v polovici trvania);
- zabezpečila, aby členské štáty poskytli úplné a spoľahlivé údaje o súkromných príspevkoch na kapitálové vybavenie (do konca roka 2107);
- prijala primerané opatrenia na zabezpečenie, aby členské štáty opätovne používali finančné prostriedky na plánované účely počas požadovaného osemročného obdobia po ukončení obdobia oprávnenosti 2014 – 2020 (do konca roka 2016).

Poznámky pre vydavateľov

Z finančných nástrojov sa poskytuje podpora príjemcom prostredníctvom úverov, záruk a kapitálových investícií. V porovnaní s grantmi ponúkajú dve výhody: mobilizovanie dodatočných súkromných a verejných finančných prostriedkov na doplnenie počiatkových verejných finančných prostriedkov a použitie tých istých finančných prostriedkov v niekoľkých cykloch. Vzhľadom na to, že úvery sa musia splatiť, záruky uvoľniť po použití a výnosy z predaja kapitálových investícií sa musia vrátiť, by tieto nástroje mali v zásade viesť k lepšiemu využívaniu verejných finančných prostriedkov a zníženiu pravdepodobnosti, že koneční príjemcovia sa stanú závislí od verejnej podpory.

Počas rokov 2007 – 2013 finančné nástroje zriadené v rámci Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR) a Európskeho sociálneho fondu (ESF) využilo 25 z 28 členských štátov EÚ. Do konca roka 2014 sa na tieto nástroje ako príspevky z operačných programov EFRR a ESF vyplatilo približne 16 mld. EUR. Táto suma predstavuje výrazné zvýšenie v porovnaní s 1,3 mld. EUR v období 2000 – 2006 a 0,6 mld. EUR v období 1994 – 1999. V rokoch 2007 – 2013 predstavoval celkový príspevok z rozpočtu EÚ na 21 finančných nástrojov, ktoré priamo či nepriamo spravovala Komisia, približne 5,5 mld. EUR.

Správa sa týka všetkých 1 025 finančných nástrojov EFRR a ESF, ktoré boli zriadené počas obdobia 2007 – 2013 v rámci zdieľaného hospodárenia, ako aj šiestich ústredne spravovaných finančných nástrojov. Uvedené údaje vychádzajú z najnovších dostupných informácií, ktoré poskytla Komisia v septembri 2015, a odrážajú situáciu na konci roku 2014.

Finančné nástroje si netreba zamieňať s derivátmi, ktoré sú úplne odlišnou triedou vysokorizikových investícií, ktoré využívajú niektorí účastníci finančných trhov.

Osobitná správa č. 19/2016: „Plnenie rozpočtu EÚ prostredníctvom finančných nástrojov – poučenie z programového obdobia 2007 – 2013“ je dostupná v 23 jazykoch EÚ.